

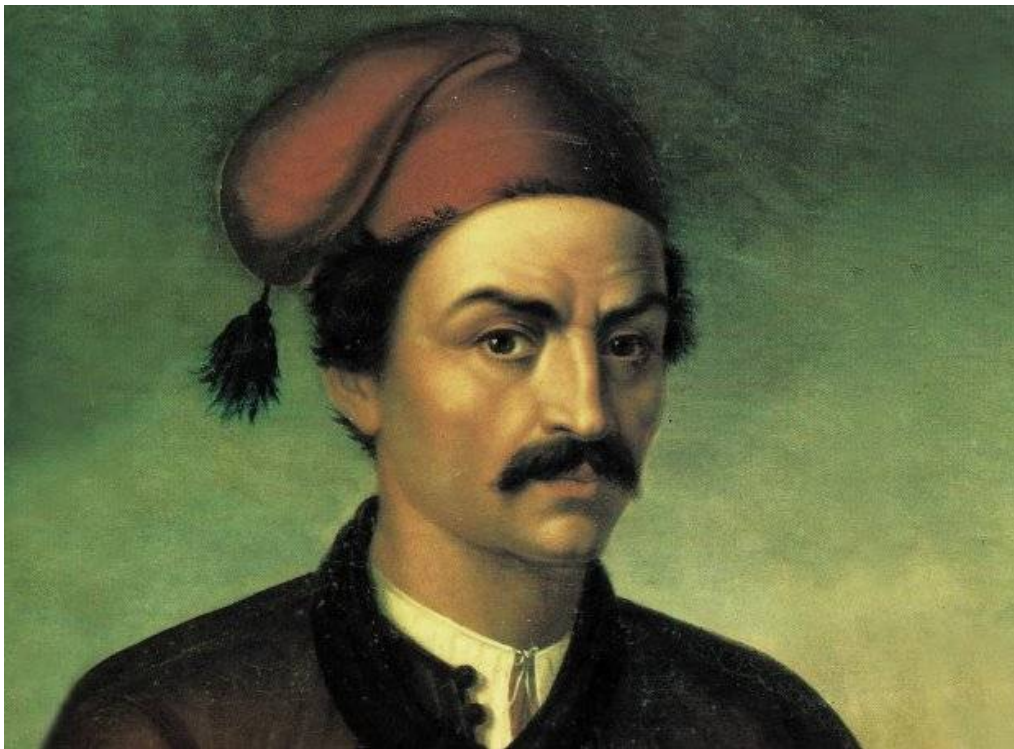
Η ελληνική επανάσταση του 1821

Μέρος 8ον

Ο Κων/νος Κανάρης και ο Ανδρέας Μιαούλης

Συνεχίζοντας τον 2ο κύκλο της παρουσίασης της ελληνικής επανάστασης του 1821, πρέπει να τονιστεί, ότι η επιτυχής έκβαση του αγώνα, οφείλεται σε μεγάλο ποσοστό, στην σχέση του Έλληνα με την θάλασσα. Δύο καπετάνιοι που ξεχώρισαν, ήταν ο Κων/νος Κανάρης και ο Ανδρέας Μιαούλης.

Ας ξεκινήσουμε την γνωριμία μας με τον **Κωνσταντίνο Κανάρη**.

Ο εθνικός μας «Μπουρλοτιέρης» είναι, κατά τον ποιητή Αριστομένη Προβελέγγιο, «η ζωντανή σημαία του Γένους». Γεννήθηκε το 1793 ή 1790 στα ένδοξα Ψαρά. Το Κανάρης είναι ψευδώνυμο, Σπηλιωτέας είναι το πραγματικό του. Η ζωή του, από μικρό παιδί, είναι η θάλασσα, όπου μαθαίνει όλα τα μυστικά της. Αγαπούσε με όλη την καρδιά του, την Εκκλησία και την πατρίδα μας. Ήταν τακτικότατος στο ναό του Αγ. Νικολάου, που τον είχε προστάτη

του.

Άγνωστο ποία εκπαίδευση έλαβε. Παντρεύεται το 1817, τη Δέσποινα Μανιάτη, όμορφη θυγατέρα του εύπορου Ψαριανού πλοιοκτήτη, αγωνιστή της επανάστασης. Ήταν μαζί για εξήντα και πλέον χρόνια. Απέκτησαν επτά παιδιά (έξι αγόρια και μία θυγατέρα). Τα τρία από αυτά (Νικόλαος, Θεμιστοκλής και Αριστείδης) σκοτώθηκαν στο πεδίο των μαχών.

Με το διορατικό του μυαλό, καταλαβαίνει ότι μπορεί να νικήσει τον τούρκικο στόλο, με τα ευέλικτα πυρπολικά. Δηλαδή με τις πλωτές, εμπρηστικές και μεγάλης καταστροφικής δυνατότητας βόμβες. Τα όπλα του είναι, η ευστροφία του και η δεινότητά του να κινείται αθόρυβα. Μία από τις πιο μεγάλες του στιγμές, ήταν η πυρπόληση του τουρκικού στόλου και η καταστροφή της ναυαρχίδας του, στη Χίο ως αντίποινα για την καταστροφή του νησιού και τη γενοκτονία των Ελλήνων κατοίκων της. Πριν ξεκινήσει, όπως και σε όλες τις παράτολμες ναυτικές του ενέργειες, εκκλησιάζεται και κοινωνεί των Αχράντων Μυστηρίων, μαζί με όλο το 20μελές πλήρωμά του. Με την χάρη της Παναγιάς μας, πυρπολεί την ναυαρχίδα του καπετάν πασά Καρά Αλή στις (6-7 Ιουνίου) του 1822. Αποτέλεσμα της ηρωικής αυτής πράξης ήταν, να καταστραφεί μεγάλο τμήμα του εχθρικού στόλου, με 2.000 νεκρούς Οθωμανούς, ανάμεσά τους και ο ίδιος ο Καρά Αλής.

Από αυτή την νίκη και μετά ο τουρκικός στόλος ήταν πάντα σε θέση άμυνας. Η φήμη του, γρήγορα ξεπέρασε τα στενά όρια του ελληνικού χώρου και έγραψαν γι' αυτόν ο λόρδος Βύρων, ο Βίκτωρ Ουγκώ, ενώ ο άγγλος ιστορικός Γκόρτον σημείωνε: «είναι ο πιο έξοχος εκπρόσωπος του ηρωισμού,...». Η πιο «τρελή» του ενέργεια του, θεωρείται η απόπειρά του, να πυρπολήσει μέσα στο λιμάνι της Αλεξάνδρειας τον αιγυπτιακό στόλο, τον Ιούλιο του 1825. Η αποτυχία οφείλεται στην αιφνίδια αλλαγή των καιρικών συνθηκών.

Ήταν ένας από τους πιο θερμούς υποστηρικτές του Ιωάννη Καποδίστρια, ο οποίος τον χρησιμοποίησε σε πολλούς τομείς. Μετά τη δολοφονία του Κυβερνήτη, αποσύρθηκε από την ενεργό δράση και εγκαταστάθηκε στην Ερμούπολη της Σύρου. Κατά την Οθωνική περίοδο ανακλήθηκε και έφτασε μέχρι τον βαθμό του υποναυάρχου. Μετά διορίστηκε γερουσιαστής και αναμίχθηκε στην πολιτική με το Ρωσικό κόμμα. Ήταν από τους πρωτεργάτες στην κίνηση του Σεπτεμβρίου του 1843, για να αναγκαστεί ο Όθωνας να παραχωρήσει Σύνταγμα. Αυτό που σήμερα, λυσσασμένα, οι διάφοροι ειδικοί - νεοεποχί-

τες, προσπαθούν να καταργήσουν - μειώσουν. Υπηρέτησε την παρτίδα μας από πολλές θέσεις μέχρι και πρωθυπουργός. Στις 26 Μαΐου 1877, σε ηλικία 82 ετών, ανέλαβε πρωθυπουργός στην οικουμενική κυβέρνηση, για να αντιμετωπίσει τις συνέπειες από τον Ρωσοτουρκικό πόλεμο. Ο «ναύαρχος», όπως τον αποκαλούσε ο λαός, πέθανε επί των επάλξεων της πολιτικής στις 2 Σεπτεμβρίου 1877 και κηδεύτηκε με μεγαλοπρέπεια στο Α΄ νεκροταφείο Αθηνών.

Ανδρέας Μιαούλης: Ο θρυλικός ναύαρχος του αγώνα.

Δεν γνωρίζουμε ακριβώς που γεννήθηκε. Είναι σίγουρο ότι ανδρώθηκε στην Ύδρα. Το πραγματικό του επίθετο ήταν Βώκος ή Μπώκος. Το Μιαούλης το «κόλλησε» μάλλον από την διαταγή που έδινε «Μία ούλοι» για να κωπηλατούν οι άντρες του. Ήταν σχεδόν αγράμματος, αλλά τρομερά ευφυής και γνώστης της ναυτικής τέχνης.

Κατά την κήρυξη της Επανάστασης στην Ύδρα στις 28 Απριλίου 1821, υπέγραψε μαζί με άλλους πλοιοκτήτες έγγραφο, με το οποίο διέθεταν τα πλοία τους και τις δαπάνες τους, στον Αγώνα. Αμέσως ορίστηκε επικεφαλής του υδραϊκού στόλου, αλλά και των πλοίων από τις Σπέτσες και τα Ψαρά. Όπως γράφει ο Αντώνιος Σαχίνης, είναι δύσκολο να περιγράψει κανείς όλες

τις ναυμαχίες στις οποίες συμμετείχε. Οι περισσότερες είχαν νικηφόρο αποτέλεσμα για τους Έλληνες. Μεταξύ αυτών της Πάτρας (20/2/1822), των Σπετσών (9/9/1822) και του Γέροντα (29/8/1824).

Από τον Κυβερνήτη της χώρας μας, ορίστηκε ως ναύαρχος του ελληνικού στόλου. Είναι λυπηρό ότι ο ευεργετηθείς κυριεύτηκε από τα πάθη του πείσματος, της εμπάθειας και του θυμού και πλήγωσε μέχρι θανάτου τον ευεργέτη του, τον Ιωάννη Καποδίστρια. Όλα ξεκίνησαν από την πρόθεση του Κυβερνήτη να μην υπάρξει προνομιακή μεταχείριση των υδραίων πλοιοκτητών. Το μένος ήταν τόσο μεγάλο, που έδωσε την εντολή να ανατιναχθούν και να πυρποληθούν τα πλοία μας, παρά να πάνε στα χέρια του Καποδίστρια. Να σημειώσουμε ότι η φρεγάτα «Ελλάς» και η κορβέτα «Ύδρα» είχαν μόλις παραληφθεί, τα χρωστούσαμε και τα δάνεια τα πληρώναμε μέχρι πριν λίγα έτη. Πράξη που προκάλεσε την πανελλήνια κατακραυγή.

Ο Ανδρέας Μιαούλης πέθανε στην Αθήνα στις 11 Ιουνίου 1835. Ο τάφος του σήμερα βρίσκεται στην είσοδο της σχολής Ναυτικών δοκίμων.

Μέσα από την ανάγνωση των ανωτέρω γραμμών, βγαίνουν ανάμειχτα συναισθήματα. Θαυμασμός και περηφάνια για τον ηρωισμό των Ελλήνων, αλλά και θλίψη, στεναχώρια για την «ράτσα» μας, όταν εισέρχεται μέσα της, η διχόνοια. Συντοπίτες μου, στο χέρι μας είναι, να μην επιτρέψουμε την ευδοκίμηση αυτού του αγκαθιού, που και τώρα κάποιοι εντέχνως, προσπαθούν να φέρουν στην ελληνική κοινωνία, με αφορμή μία ιατρική πράξη (εμβόλιο).

Καλό Φθινόπωρο.

Ευχαριστούμε!

Ψαλίδας Νικόλαος

Δημ. Σύμβουλος Θάσου

Το παρόν άρθρο δημοσιεύτηκε, στην εφημερίδα Θασιακή, αλλά και στην ιστοσελίδα της ΑΝ.Α.Ε.Θ. (<https://anaeth.gr/>)